

Riktlinje för trygghetspunkter och informationspunkter i Bengtsfors kommun

Allmänt

Trygghetspunkter

Den bästa trygghetspunkten för friska människor är ofta den egna bostaden, även om det skulle bli kallare än vad vi är vana vid.

En trygghetspunkt är en mötesplats dit människor kan vända sig vid större kriser i samhället, som exempelvis vid omfattande el- eller värmeavbrott, naturhändelser så som stormar, omfattande bränder eller vid krig och krigsfara.

En kommun kan i väldigt få fall planera för att trygghetspunkter ska stödja kommunens samtliga invånare, istället är det de mest behövande som tillfälligt kan behöva ges stöd.

Informationspunkter

Om samhället skulle drabbas av en långvarig kris, om vi inte kan kommunicera digitalt via till exempel vår hemsida eller sociala medier, samt telefoni och e-post, är det viktigt att Bengtsfors kommun ändå kan nå ut med viktig information till medborgarna.

En informationspunkt är en särskilt utsedd fysisk plats dit allmänheten kan ta sig för att få bekräftad information från kommunen och från myndigheter när de ordinarie kanalerna inte fungerar.

Syfte

Riktlinjen beskriver kommunens ramar för planering av och förmåga till att upprätta kommunala trygghetspunkter och informationspunkter i Bengtsfors kommun.

Ambitionsnivå för kommunens planering av trygghetspunkter

Följande ambitionsnivå gäller för planeringen av kommunens trygghetspunkter:

- Utgångspunkten för planeringen är: här och nu med det vi har. Utveckling ska ske över tid. Resurserna ska, om det är lämpligt och kostnadseffektivt, kunna användas till mer än en trygghets- och informationspunkt.
- Planeringen av trygghetspunkter är till för de mest behövande som tillfälligt kan behöva ges stöd vid samhällsstörningar.
- Alla medborgare förväntas ha en egen hemberedskap för minst en vecka med tillgång till mat, vatten, värme och radio.
- Planeringen för trygghetspunkter och informationspunkter ska i möjligaste mån synkroniseras med kommunens andra planer, till exempel för nödvatten och planer för utrymning.
- I första hand används kommunens egna lokaler som trygghetspunkter och informationspunkter.

- På platser där kommunen inte äger en lämplig fastighet kan samverkan ske med aktörer som har egen samlingslokal. Planeringen bör då inriktas på att möjliggöra att lokaler och anslagstavlor kan användas av kommunen i angivet syfte. Aktörernas medverkande bör vara kopplat till kommunala bidrag.
- Bemanningen utgår från att kommunal personal initialt öppnar och leder verksamheten på samtliga platser. Frivilliga som tecknat avtal med kommunen, eller totalförsvarspliktiga, kan användas för att komplettera bemanningen.
- Kommunens planering utgår från Energimyndighetens och Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (Myndigheten för civilt försvar från och med 1 januari 2026) vägledning inom området. Dessa har även information om hemberedskap.
- Trygghetspunkter och informationspunkter ska vid samhällsstörning, där behov föreligger kunna upprättas 48 timmar efter beslut.
- Förberedande information till medborgarna ska ges om den enskildes ansvar, vad en trygghetspunkt och informationspunkt är, när de kan aktiveras och vad den enskilde ska tänka på inför besök på respektive punkt.
- När en trygghetspunkt öppnas ska kommunen kommunicera det till relevant målgrupp. Om möjligt kommuniceras aktivering av informationspunkter på motsvarande sätt.
- Informationspunkterna ska kunna aktiveras utan behov av trygghetspunkter och vice versa.
- Trygghets- och informationspunkterna ska på sikt uppnå förmåga enligt tabell 1. Förmågeuppbyggnaden sker nivå för nivå.
- Lokalen används i den nivå som det finns behov av, det vill säga behövs endast trygghetspunkt i nivå 1, så upprättas den med förmågorna i nivå 1.

Förmåga - informationspunkt

Särskilt utsedd fysisk plats där invånarna kan få bekräftad information från kommunen och myndigheter när de ordinarie kanalerna inte fungerar. På informationspunkten

- finns information i första hand tillgängligt skriftligen på anslagstavla. Bemanning är inte nödvändig.
- kan vid behov information ges muntligen, t.ex. med hjälp av frivilliga.

Förmåga trygghetspunkt

Trygghetspunktens förmåga, eller faciliteter, beskrivs i tre olika nivåer där ett är den lägsta och tre är den högsta.

Nivå 1 – Enkelt dagcentrum. Det här är en trygghetspunkt som är användbar under en kortare tid, t.ex. under några timmar dagtid för människor som kan klara mathållning själva.

- Minst en trygghetspunkt per utpekat område bör gå att använda av personer med kroppslig eller kognitiv funktionsnedsättning.
- Varm- och kallvatten utan dusch.
- Möjlighet att använda toalett.

- Information och kommunikation, det vill säga informationspunkt.
- Trygg energiförsörjning, dvs värme och reservkraft.
- Första hjälpen-utrustning. Om möjligt hjärtstartare.
- Möjlighet att kontakta 112 eller hänvisning till hur 112 kan larmas.

Nivå 2 - Utökat dagcentrum. Det här är en trygghetspunkt där man kan vistas vid större delen av dygnet men där man övernattar hemma.

- Samma som nivå 1.
- Tvätt-, sanitets och hygienmöjligheter.
- Matuppvärmningsmöjlighet - i första hand erbjuds möjlighet att bereda egen mat. I andra hand bör förmåga till nödbespisning för särskilt utsatta byggas upp.
- Förvarning av livsmedel för nödbespisning.
- Möjlighet att hantera betalning för nödbespisning.

Nivå 3 - För dygnet runt-vistelse. Det här är en trygghetspunkt där man ska kunna vistas dygnet runt, exempelvis vid evakueringar.

- Samma som nivå 1 och 2.
- Sovplatser. Besökarna tar i första hand med egen utrustning till sovplatsen.

Kommunens trygghetspunkter och informationspunkter

Alla trygghetspunkter ska kunna användas som informationspunkter.

I tabell 1 är planeringen av trygghetspunkterna listade i prioriteringsordning med den högsta prioriteringen överst. I Bengtsfors kommun ska planering för trygghetspunkter och informationspunkter i första hand tas fram för följande kommunala byggnader:

Tabell 1. Inriktning för uppbyggnad av informations- och trygghetspunkter i kommunens lokaler.

Prioritering	Område	Lokal	Nivå
1	Bengtsfors	Strömkullen, Tingshustorget	Informationspunkt
2	Bengtsfors	Bengtsgårdens sporthall	3
3	Dals Långed	Ekhagshallen	3
4	Billingsfors	Lövåsens bollhall	3
5	Bäckefors	Bäckefors gymnastikhall	3

Överenskommelse om andra lokaler

Över tid kan det finnas behov av trygghetspunkter eller informationspunkter på andra fysiska platser än där kommunen äger byggnader. Att teckna överenskommelse med enskilda föreningar eller bygdegårdar om att kunna stå värd för en trygghetspunkt i nivå 1 eller informationspunkt kan därför vara ett alternativ.

För dessa trygghetspunkter kan säker energiförsörjning vara ett önskemål, dock inte ett ska-krav i nuläget. Kommunens säkerhetschef har möjlighet att teckna sådana överenskommelser med föreningar. I första hand inkluderas uppgiften i ordinarie föreningsbidrag. En prövning görs i varje enskilt fall dels

om behovet att skapa en trygghetspunkt, dels föreningens förmåga att kunna stå värd för trygghetspunkten och lokalens beskaffenhet.

Delegation och verkställande

Förvaltningen ansvarar för att omsätta riktlinjerna till en handlingsplan per trygghetspunkt och informationspunkt. Kommunikationsfunktionen ansvarar för planeringen av informationspunkter. Fastighetsfunktionen i samverkan med säkerhetsfunktionen ansvarar för planeringen av trygghetspunkter.

Planen är en del av kommunens planering för det geografiska områdesansvaret. Samverkan ska ske med fastighetsägare och verksamhetsutövare som förväntas vara en del av planeringen, samt med kommunala bolag om så behövs. Förmågan att upprätthålla trygghets- och informationspunkterna byggs över tid, i det ingår införskaffning av utrustning.

Kommundirektören beslutar om när en informations- eller trygghetspunkt ska öppnas eller stängas samt vilken nivå trygghetspunkten ska ha när den är öppen.

Ansvar och roll

Individens ansvar

Alla medborgare förväntas ha en egen hemberedskap de första dygnet med tillgång till mat, vatten, värme och kommunikation. Enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (Myndigheten för civilt försvar från och med 1 januari 2026) bör kommunen därför verka för att få människor att stanna kvar i hemmet så länge som det är möjligt.

Ansvariga myndigheter har informationsmaterial om hemberedskap. Ideella organisationer erbjuder även allmänheten utbildningar inom området.

Kommunens ansvar

Enligt ansvarsprincipen har kommunen samma ansvar till vardags som vid samhällsstörningar. Det innebär att vår planering i första hand inriktas på kommunens ordinarie verksamhet och de personer som finns inom våra omsorger.

Genom socialtjänstlagen har kommunen det yttersta ansvaret för att personer som vistas i kommunen får den hjälp och stöd de behöver, om inte stödet kan tillgodoses på annat sätt. Kommunen har också ett geografiskt områdesansvar i fråga om fredstida kriser och ska verka för samordning och samverkan. I den uppgiften ligger också att verka för att information till allmänheten samordnas vid extraordinära händelser i fredstid.